

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitur Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

se tamen nunquam esset scandaliz. vidus voluit nunc Christus Dominus hac interrogacione vti; vt ille omnibus manifestaret, quantū esset mutatus, & quam bene in humilitate quę antea illi defuerat, profecisset. Et ita respondit: etiam Domine tu scis quia amo te Quasi dixerit: non fido cognitioni meę, sed tuę scientię id committo: quamuis enim scio, quod amem te: non tamen ingerere me volo, an plus, an minus amem, quam ceteri; quia id non noui, & experientia noui imbecillitatem meam. Ex quo infert S. Thomas: vt quis Episcopatum acceptet, non esse necesse. vt se alijs meliorem existimet; aut quod Deum plus amet, quā illi: hęc enim esset arrogantia contra humilitatem, cui sanctitas tanquam fundamēto innitur: sed satis est, quod in se nihil deprehendat, quod ipsum reddat Pręlati officio indignū, & vt bene intelligat, se esse obstrictum ad conatum omnem adhibendum, vt sit perfectus, & alijs exemplum perfectionis: attendendo diligenter, ne propter talem honorem inanem admittat gloriam; addiscendo subtilissimam illam viuendi artem, quam cum Sancto Gregorio appellamus: *culmen tenere & humanam gloriam premere.* Quod explicatum est in 2. Tomo cum egimus de Principibus Secularibus; idem enim competit Principibus ac Pastoribus Ecclesię.

§ I:

PRÆMISSIS autem, quę ibi sunt dicta, explicabimus hic quod est Pręlatorum proprium, ex insigni quadam sententia Isaię Prophetę: qui cum prædixisset formam gregis futuri in Ecclesia Christi, in quo grege simul conuenirent in vna fide & vitę ratione, a *lupus cum agno; & pardus cum bado; & vitulus ac leo & ouis*: statim subiungit: *& puer paruulus mirabit eos.* Quod ad literam explicat S. Hieronymus de Apostolis, eorumque Successoribus: qui fuerunt Pastores omnium fidelium, non solum hominum vulgariū & communium, sed etiam Imperatorum, Regum, ac Principum; qui fidem Catholicam suscipientes, subiecerunt se pauperum piscatorum gubernacioni. Sed quoniam spiritus Sanctus non casu aliquo, sed studio vsus est phrasi illa, qua gregis sui Pastorem vocauit *puerum paruulum*: aduertendum est: Pastores nō debere esse paruos ætate: non enim sufficerent ad gubernādum. Propterea enim Ecclesiastes dixit *b ve terra, cuius Rex puer est*: peribit enim ob defectum gubernacionis. Neque esse debent pueri in ipsa Religione, hoc est Tirones & Nouitij in virtute, sicut dixit Apostolus: vt non sint c. *Neophyti*, & recens conuersi: nam tales, accedente tentacione, facile succumberent. Ac denique vt idem Apostolus dixit, multō minus esse debent d *pueri sensibiles*, & prudentia; tales enim facile deciperentur. Et de huiusmodi dixit Isaias: *e puer centum annorum morietur.* in his igitur tribus rebus Pręlati esse debēt verē senes, ac perfecti: ac propterea scriptura eos appellat *Seniores*, vt iam diximus. De-

21. q. 18, q. 3

lib. 26. moral. c. 19.

a Isaię. 161. ibidem.

b Eccles. 10. 16.

c 1 Timo. b.

36

d Corin 14.

20.

e Isaię. 65.

20.

fr. Corin.
supra.

gr. Thefal.
2. 7.

h Matth.
18. 4.

i Reg 13. 1.

k i Reg.
15. 17.

l Psal 137 6
2. 7. Pasto-
ral c. 6.
Lib 34.
Moral. c. 17

m i. Reg
24. 15.

Tomo 2.
Tract. 3. c. 4.

bent tamen iidem esse *pueri parvuli* in alijs tribus rebus. *Primum* in vitio-
nocentia & puritate, ita vt sponte & studio nec culpas admittant, nec du-
plicitem aut fictionem; sed agant & progrediantur intentione simplici,
ac pura in omnibus suis rebus: vt insinuauit Apostolus, cum dixit: *malitia*
paruuli estote: hoc est sine malitia. Debent etiam esse parvuli in humilitate
& subiectione Supremo omnium Superiori, qui est Dominus. Nobis vt
finant se gubernari per ea, quae ipse praecipit; & quod ratio ipsa dicit:
quae est ipsiusmet Dei vicaria. Et hinc oritur vltimum, vt sint parvuli
humilitate erga homines: ita vt corde se ipsos interius subijciant ipsiusmet
subditis: quamur exterius suam seruent authoritatem, eum in modum
quo Apostolus dicebat: *g facti sumus paruuli in medio vestri*, hoc est ita me
humiliaui inter vos, atque si paruulus essem, *tanquam si nutrix foueat filios*
suos, cum quibus quodam modo reuerafcit. Christi enim Domini ser-
uentia est: *h quicumque se humiliauerit sicut paruulus, is maior erit in regno celo-
rum*. Hae est Sancta illa pueritia & paruitas, quae virum iustum dignum
facit S:atu Praelati, & qui in eo vtiliter conuerfetur, sicut insinuat Scrip-
tura Sacra, cum de Saule dicit: *i filius vnus anni erat Saul cum regnare coep-
set; duobus autem annis regnauit super Israel*. Quando enim regnare coepit,
etfi aetate vir iam esset, & corporis statura procerus, erat tamen purus,
sincerus, obediens, subiectus, & humilis, atque si vnus anni esset infans.
Et quamuis etiam diutius regnauerit: quia tamen duobus tantum annis
in ea infantiae puritate perseuerauit: hi duo tantum ei computantur in o-
culis Dei reliquos nihilifacientis; quia Saul declinavit ab eius obedien-
tia, & propria sua voluntate sese gubernauit conculcando diuinam. Sicut
Samuel eum monuit dicens: *k cum paruulus esses in oculis tuis caput in*
Tribus Israel factus es: quare ergo non audisti vocem Domini, & fecisti malum
hoc in oculis Domini? Quasi Dominus (vt S. Gregorius interpretatur) ei diceret:
Magnus mihi fuisti, quia despectus tibi; sed nunc quia magnus tibi
es factus, es despectus mihi. Tanto ergo sit quisque vilior Deo, quan-
to, preciosior sibi: & tanto preciosior Deo, quanto propter eum vilior
sibi: *l quoniam Dominus humiliare respicit, & alta a longe cognoscit*. Ex quo et-
iam infert: Saulem propter humilitatem fuisse electum: sed propter su-
perbiam reprobatum. in cuius locum successit Dauid adeo humilis, vt
etiam si sciret, se a Deo electum, vt ei succederet in regnum; ita tamen se
humiliabat Regi superbo, vt in eius comparatione appellari sese *m co-
nem mortuum, & pulicem vnum* intelligant igitur Praelati. quamuis reli-
quos dignitate praecellant, esse tamen eisdem aequales in natiuitate, &
sine huius vitae: quia omnes facti sunt ex puluere, & in puluerem con-
uerterentur. Et hoc (vt suo loco perpendimus) sufficere debet ad hoc,
vt Domini sint humiles: quemadmodum Iob erat inter suos seruos, &
quod amplius est, possunt adhuc esse illis inferiores meritis. Et

minores erunt in oculis Dei, quò minus erunt humiles & magis elati, ac superbi: Cumque esse debeant alijs omnium virtutum exemplar, sint quoque eius virtutis, quæ omnium est fundamentum: vt subditis suis dicere possint, quod Christus dicebat suis: *n discite à me quia mitis sum & humilis corde.* Accedit, quòd Prælati, vt subditos suos bene gubernent, opus habeant fauore Dei; & talentis, ac gratijs, quas ille ad id distribuit; & libenter largitur humilibus: aufert verò superbis. Ac proinde maximum è necessarium est, humilitatem conseruare. vt hos fauores Deus illis exhibeat. & augeat. Iudicent, se pueros esse in conspectu Dei: vt eos ipse doceat scientiam gubernandi; manumque suam porrigat, & in officij sui executione adiuuet. Ac propterea cum consecratur Episcopus, inter alia interrogatur: *vu humilitatem, & patientiam in te ipso custodire & docere?* Et ipse respondet: *volo.* Si enim in seipso humilitatem & patientiam non habeat: nec ipse poterit eam bene docere, neque eius doctrina erit utilis; quia malo suo exemplo destruet, quod verbis bonis docet.

PRÆ omnibus autem perpendant qualitatem gregis, quem pascere debent: siquidem in eo (vt Isaias dixit) non solum sunt *agni & oves & hædi;* sed etiã *lupi, leones, pardi, & vrsi.* Quomodo autem erit possibile, vt vnus homo naturã suã ignarus, imbecillis, & sicut puer pauidus: industriã habeat, fortitudinem, & animum ad talem gregem gubernandum, nisi fauore cœlesti iuuetur? Quomodo autem hoc cœleste studium obtinebit nisi verè sit humilis? Propterea enim ait Isaias, quòd *puer paruulus minabit eos:* humili enim sicut puero dabit Deus vires & facultatem ad id præstandum. Hoc apparebit meliùs si qualitates perpendamus subditorum, qui per hæc animalia significantur. si enim omnes essent humiles, mansueti, patientes & ingenij pacati; adeoque facile gubernarentur sicut oves, agni, hædi, ac vituli: non mirum esset, quod puer paruulus eos gubernaret: sunt autem multi ex se adeò terribiles, vt summa cum difficultate subijciant se alterius gubernationi. Nam alij sunt quasi *leones,* erecti & superbi, aut propter suam nobilitatem, aut scientiam aut potentiam temporalem: qui opponunt se suo Prælato, nisi ipse magis leo sit quàm illi in excellentia & præstantia suarum qualitarum ac virtutum: nam erga paruulum in his virtutibus, facile reuerentiam & respectum amittunt, & suis rugitibus eum terrere tentant; vt ad id, quod ipsis placet, eum pertrahant. Alij sunt quasi *pardi,* Cholericis, & nihil volentes pati ob constitutionem suam furiosam, & indomitam; & conuertunt se contra ipsum Pastorem & baculum confringunt, quo vult illos punire. Alij instar *luporum* sunt cupidi, rapientes quicquid illis est commodum, etiam si Charitatem fraternam lædant, & ipsam obedientiam erga suum Pastorem Atque tanquam *vrsi,* astuti & callidi fraudibus vtuntur, ad peccata sua ob-

n Matth.
11. 29.

tegranda, & ita illudendos suos Pastores. Cùm igitur in hac grege tales sint fere; necesse est, Dominum nostrum omnipotentiam suam ostendere in illis mutandis ac mitigandis, vt cum ouibus & agnis pacem feruent: potens est enim eius gratia ad has mutationes faciendas. Sed quoniam non semper eas facit Dominus per se ipsum, sed Pastoribus ac Prælatiis tanquam instrumentis vitur: necesse est, ipsos existimare se paruulos pueros, vt totam fiduciam suam in solo Deo collocent; eiusque gloriæ tribuant quemcunque bonum exitum, non autem suis viribus & industrijs. Propterea enim Apostolus dixit: quod o *Deus elegerit infirma & contemptibilia mundi, vt confunderet fortia: vt non gloriatur omnis caro in conspectu eius.* Ex quò fit, vt humilitas cum patientia & mansuetudine sint Prælatorum anima, ad has feras perdomandas. Ac propterea Saluator dixit suis Discipulis: *peccate ego mitto vos sicut oues & agnos in medio luporum:* quasi dixerit: etiam si vos officio sitis pastores: debetis tamen oues esse & agni in humilitate & mansuetudine, vt patienter toleretis multorum furores, imitatorum luporum. His enim armis victoriam de eis reportabitis. In hoc (ait S. Chrysostomus) ostendit Deus potentiam suam cùm ouibus lupi luperrantur. Et si enim ab eis sæpius mordeantur, non solum ipsæ non committuntur; sed illos potius in oues mutant, quales ipsi sunt. Nam quam diu oues fuerimus, vincimus; etiam si mille circumstent lupi, superamus & victores sumus. Quod si lupi fuerimus, vincimur. Tunc enim à nobis pastoris auxilium recedit, qui non lupos, sed oues pascit. Quæ de humilitate & mansuetudine gloriantur, quibus dignas se reddunt, in quibus Christus ipse vincat. Ac propterea S. Bernardus dixit loquens de humilitate: Per hanc nonnulli possedere portas inimicorum. Quæ enim virtutum & quæ potest Dæmonum debellare superbiam, & tyrannidem hominum; ceterum cum omni indifferenter personæ hæc sit quedam turris fortitudinis à facie inimici, nescio quo pacto tamen vis eius maior in maioribus, & in clarioribus clarius comprobatur. Sed non absque mysterio Christus D. statim adiecit: *estote prudentes sicut serpentes; & simplices sicut columba:* quasi eos monens curæ ac diligentie adhibendæ, ne humilitas & mansuetudo degeneraret in pusillanimitatem ac torporem.

§ II.

PRÆLATI ita debent esse *parui paruuli* propter humilitatem & sinceritatem, vt simul viri strenui propter animi magnitudinem & fortitudinem, quando ad resistendum vitij eam exercere opus est. Quod aliqui subditorum feros mores leonum, pardorum, luporum, & vrsorum retineant, non debent animum abijcere, nec eis cedere: sed inuicto pectore os illis ostendere; ac resistere: vt illorum vitia superent, & ad modestiam Christianam illos deducant. Memores itaque sint Prælati

eius;

o 1. *Corin.*
1. 27.p *Matth.*
10. 16
Luce. 10. 3.Homil. 34.
in *Matth.*Lib. 2. de
considerat